

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1910.

— (Prememba v predsedstvu dež. sodišča ljubljanskega.) Gospod predsednik Albert pl. Levičnik je na svojo prošnjo vpokojen in mu je bilo tem povodom z Najvišjim ukrepom od 12. t. m. podeljeno plemstvo. Od deželnega sodišča, h kateremu je bil vstopil kakor praktikant dne 25. avgusta 1867. l., se torej poslavlja sedaj kot vpokojeni njegov predsednik s posebnim odlikovanjem. Vmes mu leži dolga službena doba, polna vztrajnega delovanja in najrazličnejših izkustev. Vpokojeni gospod predsednik je služil po vrsti v Ljubljani, v Celju, v Ptuj, v Zatičini, v Slov. Bistrici, zopet v Ptuj, v Gornjem gradu, v Rogatcu in od l. 1877. sodnik v Ptuj, odkoder je bil l. 1881 pozvan v pravosodno ministrstvo. Tu je za časa ministra dra. Pražáka mnogo pripomogel, da so se izdale tedanje jezikovne naredbe za slovenske pokrajine in da so se za njih izvrševanje namestili sposobni sodni uradniki. To se mu ni štelo v zaslugo in ko je po odstopu dra. Pražáka pričeval nov »kurz«, se mu je, titularnemu sekciskemu svetniku bilo umakniti iz justične uprave. Začetkom l. 1891 bil je imenovan višjesodnim svetnikom dež. sodišča v Ljubljani, kjer se je z vso vnemo zopet posvetil sodni praksi. Ob uvedbi novih civilnopravnih zakonov je postal v septembru 1897 podpredsednik istega sodišča, a potem, ko je predsednik pl. Kočever v decembru 1897 umrl, naslednik njegov. Nova doba, osobito pa tudi zgradba justične palače, vse je zahtevalo od predsednika napornega dela, katero je opravljal s prirojeno si marljivostjo in žilavostjo. Upravno delo ga pa ni zadrževalo pri sodstvu ter je bil celo vrsto let predsednik prizivnega senata in do zadnjega predsednik porotnih razprav. V svojih uradnih funkcijah vseskozi vesten in objektiv, bil je ljudomil v občevanju in se osobito zanimal za otroško varstvo. Tudi društvu »Pravniku« in njegovemu glasilu je bil naklonjen, podpirajoč njegove stvarne težnje na eden in drug način. Želimo, da bi mu bilo usojeno še mnogo let zasluženega in častnega pokoja! — Novim deželnosodnim predsednikom je imenovan tit. dvorni svetnik pri nadsodišču v Gradcu gospod Adolf Elsner.

— († Prof. dr. Jaromir Hanel.) Dne 30. pr. m. je v Znojmu umrl eden prvih učenjakov na polju avstrijske in zlasti slovanske pravne zgodovine, profesor na češkem vseučilišču v Pragi dvorni svetnik dr. Jaromir Hanel po dolgi bolezni. Smrt tega učenjaka pomeni tudi za nas Slovence bridko izgubo, ker rajni je bil slovenskemu narodu, vzlasti pa slovenskemu dijaštvu, ki se izobrožuje na praškem vseučilišču, izredno naklonjen. Svojo naklonjenost je kazal o vsaki priliki, in vprašanja, ki jih je stavil kakor eksaminator pri državnih izpitih in rigorozih slovenskim pravnikom, so se po navadi tikala domače pravne zgodovine. Na tem polju je bil doma kakor nihče drugi, in praška stolica bo težko našla naslednika, ki bi enako poznal zgodovino prava južnih Slovanov.

Prof. dr. Jaromir Hanel se je rodil v Třebiči na Moravskem l. 1847. Oče mu je bil znani pisatelj MUDr. Jan Miroslav Hanel. Dovršivši pravne nauke se je rajnki leta 1874. habilitoval za docenta na praškem vseučilišču, ki takrat še ni bilo razdeljeno v češko in nemško. V tem času je napisal več razprav za češki »Pravnik«. Najtemeljitejši je zasledoval vpliv nemškega prava na Češkem in Moravskem. O tem je spisal obširno knjigo, ki jo je izdala »Pravniška jednota« leta 1874. Toda na praškem vseučilišču je deloval le nekaj mesecev, zakaj že 24. septembra leta 1874. je bil imenovan rednim profesorjem na zagrebškem vseučilišču. Z veliko vnemo se je lotil hrvatskega jezika, kateremu se je tako kmalu priučil, da je že tekom enega leta mogel pisati svoje razprave v tem jeziku. Na zagrebški stolici je predaval zgodovino jugoslovanskega prava, urejeval »Monumenta juridica Slavorum meridionalium« ter po smrti nepozabnega dr. B. Lorkoviča »Mjesečnik«. V to dobo spada njegov znameniti spis: »O razvoju dedinskega prava v Rusiji do leta 1649«. V »Monumenta juridica Slavorum meridionalium« in v vestniku »Rada jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti« je objavil več učenih razprav; zlasti je znamenito delo: »Pravni život u spljetskoj občini« (Rada LIV). V tem času je spisal tudi obširno razpravo o avstrijski pravni zgodovini, ki je izšla najprej v češkem »Pravniku« (XIX), pozneje pa tudi v nemškem jeziku pod naslovom: »Über Begriff, Aufgabe und Darstellung der österreichischen Rechtsgeschichte. (Zeitschrift für das Privat und öffentliche Recht der Gegenwart. XX.) Ta razprava mu je bila pripomogla na praško stolico nazaj, kamor je bil poklican za rednega profesorja leta 1881. Njegova predavanja na tem mestu so se sukala po največ o zgodovini nemškega prava. V tem času je spisal dvoje znamenitih knjig: »Zgodovino nemškega prava s posebnim ozirom na avstrijske dežele«, ki je izšla leta 1897. in pa »Občno pravo in državoslovje«.

Rajnki je bil pravi član »Zagrebške akad.« in »Češke deželne komisije za zgodovino«. Res, da je bil s predavanji mnogo zaposlen, vendar je našel še toliko prostega časa, da je pisal krajše članke v Ottov »Naučni slovník«, v »Oesterreichisches Staatswörterbuch«, prof. pl. Riegrov »Sborník« in v »Zeitschrift der Savigny Stiftung für Rechtsgeschichte«. Eno zadnjih njegovih del: »K vprašanju o recepciji nemškega prava na češko deželno pravo«, je natisnjeno v spomenici, ki jo je praška fakulteta poklonila dr. A. vitezu Randi. Po sodbi strokovnjakov on v tem svojem delu vpliv nemškega prava nekoliko precenjuje in pri svojih tovariših v tem pogledu ni našel priznanja. Pokojnik je bil izredno markantna osebnost, ki jo je poznalo in ljubilo ne le dijaštvo, marveč občinstvo sploh.

»Slovenski Pravnik« izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva »Pravnika« brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26. oz. 22.